

u.remissvar@regeringskansliet.se

Dnr U2022/02430

Remissyttrande av betänkandet Tryggare i vården - en översyn av frågor inom utbildning till sjuksköterska och barnmorska (SOU 2022:35)

Sammanfattning

Region Norrbotten är i huvudsak positiv till remissens innehåll men betonar vikten av att förslaget om verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för sjuksköterskor utformas så att det tar hänsyn till bristen på personal och handledare inom hälso- och sjukvården. En reglering av omfattningen i antal timmar klinisk utbildning för en sjuksköterska leder sannolikt till att färre kan utbildas. Regionen föreslår istället att staten ändrar kraven på vad som kan betraktas som en godkänd VFU-plats för att kursmålen ska kunna uppnås.

Region Norrbottens synpunkter

3.3 EU:s yrkeskvalifikationsdirektiv

Regionen delar utredningen uppfattning om att Sverige behöver säkerställa att yrkeskvalifikationsdirektivet 2005/36/EG i största möjliga mån efterlevs vad avser krav på klinisk undervisning.

4 EU-direktivets krav tydliggörs i högskoleförordningen

Regionen vill uppmärksamma utredaren på att en förlängning av antalet timmar klinisk utbildning kan medföra konsekvenser för regionerna. Förslaget om att erbjuda sjuksköterskor under grundutbildning ”minst hälften av 4 600 timmar” i form av klinisk utbildning, innebär i princip att den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) kommer att fördubblas i förhållande till nuvarande omfattning. Idag har regionerna svårt att lösa VFU-uppdraget på grund av brist på personal och handledare. En fördubbling av VFU under grundutbildningen kan i det kortare perspektivet halvera antalet utbildningsplatser som erbjuds lärosätena.

6.2.2 Vårduppdraget bör kompletteras med ett utbildningsuppdrag

Regionen är positiv till att det i hälso- och sjukvårdslagen fastställs att vårduppdraget kompletteras med ett utbildningsuppdrag i den hälso- och sjukvård som regioner och kommuner bedriver. Det stärker utbildningens status som en del av regionernas och kommunernas kärnuppdrag.

7.1 Uppdrag att utveckla flexibla handledningsmodeller och VFU-platser för fler verksamheter inom hälso och sjukvården

Region Norrbotten är tveksam till förslaget om att lärosäten ska få i uppdrag att utforma modeller för att underlätta för fler vårdgivare att medverka i verksamhetsförlagd utbildning. Handledningsmodeller har kontinuerligt utvecklats och prövats, utan större resultat i form av utökad antal VFU-platser. Däremot kan det finnas fog för att involvera fler vårdgivare. Förslaget kommer sannolikt inte att leda till fler VFU-platser då det inte i första hand är en kostnadsfråga, utan beror på tillgänglig utbildningskapacitet. Regionen föreslår istället att staten (genom Högskoleförordningen) ändrar kraven på vad som kan betraktas som en godkänd VFU-plats för att uppnå aktuella kurs- och examensmål. Utbildningsplanerna måste anpassas till nuvarande förhållanden inom hälso- och sjukvården som innebär att antalet vårdplatser minskar på grund av kapacitetsbrist i form av för få handledare. Lärosäten och vårdgivare är inte synkroniserade i denna process.

11.2 Förslaget att i en ny bilaga till högskoleförordningen reglera omfattningen av utbildning till vissa yrken i timmar

Region Norrbotten befarar att förslaget om att vårdavtal mellan huvudmännen inom hälso- och sjukvård och vårdgivare bör uppdateras, inte kommer att innebära att antalet platser eller tillgängliga VFU-timmar ökar. Sannolikt kommer en reglering av omfattningen i antal timmar klinisk utbildning för en sjuksköterska, leda till att färre utbildas.